استفاده از روش‌های تصمیم گیری AHP و VIKOR در سیستم اطلاعات مکانی برای مکانیابی جایگاه سوخت

مریم شاکری، دانشجوی کارشناسی ارشد سیستم اطلاعات مکانی، دانشکده نقشه‌برداری، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی[1]

ابوالقاسم صادقی نیارکی، استادیار گروه سیستم اطلاعات مکانی، دانشکده نقشه‌برداری، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی[2]

هدا اله بخشی، دانشجوی کارشناسی ارشد سیستم اطلاعات مکانی، دانشکده نقشه‌برداری، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی

[1] **maryam_shakeri88@yahoo.com** ، 09124218634

[2] **a.sadeghi@kntu.ac.ir** ، 88877070

چکیده

این روزها یکی از دغدغه‌های اصلی مدیران حمل و نقل، ارتباطات درون شهری است. در این راستا، تامین سوخت مورد نیاز برای وسائل نقلیه و به تبع آن، مکان مناسب برای جایگاه‌های عرضه سوخت، یک مسئله اصلی در نظر گرفته می‌شود. مکان جایگاه سوخت می‌تواند زندگی بشر را فوق العاده تحت تاثیر قرار دهد و حتی اشتباهات جزئی در انتخاب مکان برای جایگاه، می‌تواند منجر به خسارات جبران‌ناپذیر گردد. به عبارت دیگر، توسعه صحیح و توزیع مکانی یکنواخت جایگاه‌های عرضه سوخت، دستاوردهای ارزشمندی از جمله افزایش رفاه شهروندان، دسترسی مناسب به محل جایگاه‌ها، عدم تشکیل گره‌های ترافیکی، افزایش ایمنی، کاهش هزینه‌های اقتصادی تامین زمین و غیره را به‌دنبال خواهد داشت. GIS به عنوان علم آنالیز اطلاعات مکانی، می‌تواند نقش مهمی در تعیین مکان بهینه جایگاه‌های عرضه سوخت داشته باشد. موضوع اصلی این مقاله معرفی یک مدل برای مکانیابی بهینه جایگاه‌های عرضه سوخت گاز با کمک GIS است؛ زیرا با توجه به کمبود جایگاه‌های سوخت گاز و پاک بودن این نوع سوخت نسبت به بنزین، می‌بایست اولویت بالاتری برای احداث این نوع جایگاه قائل شد. برای تشکیل این مدل، دو روش تصمیم‌گیری، AHP برای وزن دهی لایه‌های مکانی و ویکور برای رتبه‌بندی گزینه‌های تصمیم‌گیری به همراه آنالیزهای مکانی، استفاده می‌شود.

کلیدواژه: مکانیابی، جایگاه سخت، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی فازی، ویکور، GIS